

29.6.2023

Julkinen

RAHAPOLIITTISTEN
OPERAATIOIDEN JA
VAKUUSHALLINNAN
TOTEUTUS SUOMEN
PANKISSA

29.6.2023

Julkinen

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	2
2 RAHAPOLIITTISTEN OPERAATIOIDEN TOTEUTUS SUOMEN PANKISSA	3
2.1 Operaatioiden oikeudellinen luonne	3
2.2 Huutokauppanuotoisten operaatioiden toteuttaminen / eTender	3
2.3 Maksuvalmiusjärjestelmää koskevat operatiiviset menettelyt	4
2.3.1 Maksuvalmiusluotot	4
2.3.2 Talletusmahdollisuuden käyttö	4
2.4 Rahapoliittisissa operaatioissa sovellettavat maksu- ja toimitusmenettelyt	5
2.5 Suomen Pankin operatiiviset vaatimukset hyväksyttävälle vastapuolille	5
3 VAKUUSHALLINNAN TOTEUTUS SUOMEN PANKISSA	6
3.1 Yleiset periaatteet	6
3.1.1 Takauksen ominaispiirteet	7
3.2 Vakuuskelpoisuusvaatimukset	7
3.2.1 Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät	7
3.2.2 Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät	7
3.2.3 Suuntaviivojen EKP/2014/31 mukaiset vakuudet	9
3.3 Vakuuskelpoisten omaisuuserien arvostus	9
3.4 Vakuuskelpoisten omaisuuserien kotimainen käyttö	10
3.4.1 Kotimaisia jälkimarkkinakelpoisia vakuuksia koskevat menettelyt	10
3.4.2 Kotimaisia ei-jälkimarkkinakelpoisia vakuuksia koskevat menettelyt	10
3.5 Vakuuskelpoisten omaisuuserien rajat ylittävä käyttö	15
3.5.1 Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli	15
3.5.2 Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli ja kolmikantavakuushallintapalvelut	15
3.5.3 Ulkomaiset ei-jälkimarkkinakelpoiset vakuudet	16
3.6 Ulkomaisiin vakuuksiin liittyviä erityismenettelyjä	16
3.6.1 Ulkomaisiin jälkimarkkinakelpoisiin velkainstrumentteihin liittyvät verotusmenettelyt ja yhtiötapaukset	16
3.6.2 ETAn ulkopuolisissa G10-maissa sijaitsevien yhteisöjen liikkeeseen laskemiin jälkimarkkinakelpoisiin velkainstrumentteihin liittyvät verotusmenettelyt ja yhtiötapaukset	17
3.7 Vakuushallinnan aukiolo- ja määräajat	17
3.8 Vakuushallinnan tariffi	17
LIITE 1. SUOMEN PANKIN YHTEYSTIEDOT	19
LIITE 2. SUOMEN PANKIN LISÄLAINASAAMISKEHIKOSSA SOVELLETTAVA MARKKINA-ARVON ALIARVOSTUS	20

29.6.2023

Julkinen

1 JOHDANTO

Nämä operatiiviset ohjeet täsmentävät Euroopan keskuspankin suuntaviivoja:

- EKP/2014/60 muutossuuntaviivoineen EKP/2015/20, EKP/2015/27 ja sen oikaisu sekä EKP/2015/34, EKP/2016/31, EKP/2017/12, EKP/2018/3, EKP/2019/11, EKP/2020/45, EKP/2021/23, EKP/2022/17 ja EKP/2022/48.
- EKP/2015/35 muutossuuntaviivoineen EKP/2016/32, EKP/2018/4, EKP/2019/12, EKP/2020/46, EKP/2022/18 ja EKP/2022/49.
- EKP/2014/31 muutossuuntaviivoineen EKP/2014/46, EKP/2016/33, EKP/2018/5, EKP/2019/13, EKP/2020/21, EKP/2020/29, EKP/2020/47, EKP/2021/26, EKP/2022/19 sekä EKP/2022/50.

Nämä ohjeet ovat osa Suomen Pankin vastapuolia sitovia rahapoliittisia operaatioita ja vakuuksia koskevia sääntöjä. Ohjeissa määritellään Suomen Pankin operatiiviset vaatimukset hyväksyttävälle vastapuolille sekä käydään läpi keskeiset avomarkkinaoperaatioihin, maksuvalmiusjärjestelmän käyttöön ja vakuushallintaan liittyvät kansalliset vaatimukset ja/tai menettelytavat, jotka eivät sisälly EKP:n suuntaviivoihin.

EKP:n suuntaviivojen EKP/2014/60 seitsemännessä osassa käytetty termi ”jokainen kansallinen keskuspankki” tarkoittaa näissä ohjeissa Suomen Pankkia.

Termillä ”pankkipäivä” tarkoitetaan näissä ohjeissa päivää, jolloin T2-järjestelmä on avoinna.

Kaikki näissä ohjeissa mainitut kellonajat tarkoittavat Suomen aikaa.

Suomen Pankin yhteystiedot on listattu liitteessä 1.

29.6.2023

Julkinen

2 RAHAPOLIITTISTEN OPERAATIOIDEN TOTEUTUS SUOMEN PANKISSA

2.1 Operaatioiden oikeudellinen luonne (EKP/2014/60 artikkelit 10 ja 18)

Eurojärjestelmä käyttää avomarkkinaoperaatioissa käänteisoperaatioita. Nämä voidaan toteuttaa joko takaisinostosopimuksina tai vakuudellisina luottoina sen mukaan, millaisia sopimus- ja sääntelyjärjestelyitä kansallinen keskuspankki soveltaa. Myös maksuvalmiusluotot voidaan toteuttaa joko takaisinostosopimuksina tai vakuudellisina luottoina. Suomen Pankki toteuttaa käänteisoperaatiot ja maksuvalmiusluotot pääasiallisesti vakuudellisina luottoina.

2.2 Huutokauppanuotoisten operaatioiden toteuttaminen / eTender

Luotto-operaatioissa noudatetaan huutokauppanenettelyä, ja Suomen Pankin vastapuolet jättävät huutokaupparjouksensa ensisijaisesti sähköisen tarjoustenjättöjärjestelmän (eTender) välityksellä. eTender-järjestelmän käyttöönotto edellyttää käyttäjärekisteröintiä. Vastapuolen eTender-käyttäjien rekisteröinnistä ja hallinnasta vastaa vastapuolen valtuuttama User Administrator (UA). Vastapuolella on aina oltava vähintään yksi UA. Mikäli vastapuolen ainoa UA on lähtenyt organisaatiosta, tulee vastapuolen välittömästi nimittää uusi UA.

Huutokauppailmoitus on sitova siitä hetkestä lähtien, kun EKP on julkistanut sen julkisissa markkinatietojärjestelmissä ja verkkosivuillaan. Suomen Pankki ei erikseen vastaa tiedottamisesta vastapuolille. Suomen Pankin vastapuolet saavat kuitenkin tiedon huutokauppailmoituksesta sähköpostilla tarjoustenjättöjärjestelmän (eTender) välityksellä sen jälkeen, kun EKP on julkistanut ilmoituksen. Eurojärjestelmä julkaisee vuosittain verkkosivuillaan ohjeellisen huutokauppakalenterin säännöllisistä operaatioista.

Huutokaupparjoukset voidaan antaa 1 000 000 euron suuruisesta vähimmäismäärästä. Tarjoukset tulee jättää määräaikaan mennessä eTender-tarjoustenjättöjärjestelmän kautta Suomen Pankin markkinaoperaatiot-osaston rahapolitiikan toteutus -toimistoon. Mikäli eTender-tarjoustenjättöjärjestelmä ei ole teknisistä syistä käytettävissä, tarjoukset tulee jättää varajärjestelyprosessin mukaisesti. Varajärjestelyssä tarjoukset jätetään puhelimitse (+358 9 183 7004) ja vahvistetaan kirjallisesti suojattua sähköpostiyhteyttä käyttäen (etender@bof.fi) tarjousten jättämiseen sovellettavien määräaikojen puitteissa.

Suomen Pankki ilmoittaa huutokauppatuloksesta vastapuolille eTender-tarjoustenjättöjärjestelmän kautta sen jälkeen, kun EKP on julkistanut huutokauppatuloksen. Tuloksesta ilmenevät vastapuolen kanssa tehdyn kaupan/tehtyjen kauppojen määrä, sovellettavat korot/hinnat/swap-pisteet sekä arvo- ja eräpäivä.

29.6.2023

Julkinen

2.3 Maksuvalmiusjärjestelmää koskevat operatiiviset menettelyt (EKP/2014/60 artiklat 17–23)

Suomen Pankin vastapuolet voivat käyttää maksuvalmiusjärjestelmää hankkiakseen Suomen Pankilta vakuudellista yön yli -likviditeettiä tai tehdäkseen yön yli -talletuksia Suomen Pankkiin.

[2.3.1 Maksuvalmiusluotot \(EKP/2014/60 artiklat 18–20\)](#)

Pyyntö maksuvalmiusluoton käytöstä ja sen määrästä tulee tehdä Suomen Pankille BoF-CMS-Cola-järjestelmään lähetettävällä SWIFT-sanomalla. Varajärjestelynä maksuvalmiusluottoa voi pyytää toimittamalla manuaalitoimeksiantolomakkeen suojattua sähköpostiyhteyttä käyttäen tai faksilla Suomen Pankin TARGET-palveluihin. Varajärjestelyn käytöstä on lisäksi informoitava puhelimitse Suomen Pankin TARGET-palveluita.

Automaattinen maksuvalmiusluotto hyvitetään päivän päätteeksi ja veloitetaan seuraavana pankkipäivänä T2-järjestelmän avautuessa. Erikseen pyydetty maksuvalmiusluotto hyvitetään pyydettyä ja veloitetaan seuraavana pankkipäivänä T2-järjestelmän avautuessa.

[2.3.2 Talletusmahdollisuuden käyttö \(EKP/2014/60 artiklat 21–23\)](#)

Vastapuolet voivat milloin tahansa pankkipäivän kuluessa tehdä yön yli -talletuksen T2-järjestelmän käyttöliittymän avulla. Mikäli vastapuolen T2-käyttöliittymä ei jostain syystä toimi, voi yön yli -talletuksen tehdä toimittamalla manuaalitoimeksiantolomakkeen suojattua sähköpostiyhteyttä käyttäen tai faksilla Suomen Pankin TARGET-palveluihin. Varajärjestelyn käytöstä on lisäksi informoitava puhelimitse Suomen Pankin TARGET-palveluita.

Yön yli -talletus veloitetaan vastapuolen tehtyä talletuksen ja erääntyvä talletus hyvitetään seuraavana pankkipäivänä T2-järjestelmän avautuessa.

29.6.2023

Julkinen

2.4 Rahapoliittisissa operaatioissa sovellettavat maksu- ja toimitusmenettelyt (EKP/2014/60 artikkelit 49–54)

Avomarkkinaoperaatioiden maksut sekä maksuvalmiusjärjestelmään liittyvät maksut selvitetään vastapuolten TARGET-Suomen Pankki -osajärjestelmässä olevien MCA-tilien (Main Cash Account) kautta. Operaatioihin liittyvät vahvistukset on toimitettava ja tarkastettava viipymättä.

Suomen Pankki veloittaa erääntyvät operaatiot osapuolen TARGET-Suomen Pankki -osajärjestelmässä olevalta MCA-tililtä eräpäivän aamuna viimeistään klo 12. Suomen Pankki maksaa hyvityksensä aamulla osapuolen TARGET Suomen Pankki -osajärjestelmässä olevalle MCA-tilille viimeistään klo 12, jos suoriin kaappoihin liittyvät arvopapereiden toimitukset tai likviditeettiä lisäävien käänteisoperaatioiden vakuudet ovat kunnossa.

Uuden ja erääntyvän likviditeettiä lisäävän säännöllisen samantyyppisen käänteisoperaation (perusrahoitusoperaation tai pitempiaikaisen operaation) samana päivänä suoritettavat maksut nettoutetaan normaalisti keskenään siten, että osapuolten välillä suoritetaan vain yksi maksu.

2.5 Suomen Pankin operatiiviset vaatimukset hyväksyttävälle vastapuolille (EKP/2014/60 artikla 55)

Jotta luottolaitos voi toimia vastapuolena eurojärjestelmän rahapoliittisissa operaatioissa, sen on täytettävä kansallisen keskuspankin operatiiviset vaatimukset.

Suomen Pankki edellyttää, että

- 1) vastapuolen, joka haluaa osallistua eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioihin ja käyttää maksuvalmiusjärjestelmää Suomen Pankin välityksellä, on allekirjoitettava vastapuolisopimus sekä vakuuksien panttaussopimus Suomen Pankin kanssa. Lisäksi vastapuolten edellytetään avaavan MCA-tili TARGET- Suomen Pankki –osajärjestelmässä ja täyttävän vähimmäisvarantovelvoitettaan suoraan tämän tilin kautta. Vastapuolten on otettava käyttöön myös BoF-CMS-Cola-vakuushallintajärjestelmä ja eTender-tarjoustenjättöjärjestelmä.
- 2) vastapuolen, joka haluaa käyttää ainoastaan maksuvalmiusjärjestelmän yön yli -talletusmahdollisuutta Suomen Pankin välityksellä, on allekirjoitettava vastapuolisopimus Suomen Pankin kanssa. Lisäksi vastapuolten edellytetään avaavan MCA-tili TARGET-Suomen Pankki –osajärjestelmässä ja täyttävän vähimmäisvarantovelvoitettaan suoraan tämän tilin kautta.

29.6.2023

Julkinen

3 VAKUUSHALLINNAN TOTEUTUS SUOMEN PANKISSA

3.1 Yleiset periaatteet (EKP/2014/60 artiklat 58 ja 144a)

Kaikkea Suomen Pankin myöntämää luottoa vastaan vaaditaan aina riittävät vakuudet. Suomen Pankki käyttää vakuuksien hallinnassaan sammiojärjestelmää (pooling system). Tämä tarkoittaa, että Suomen Pankki kokoaa kaikki yhden vastapuolen toimittamat vakuuskelpoiset omaisuuserät yhteen sammioon, josta vastapuolen koko vakuustarve voidaan kattaa.

Juridisesti kysymys on vakuudellisesta luotonannosta, jossa vakuudet pantataan Suomen Pankille. Menettely edellyttää Suomen Pankin kanssa tehtävää panttaussopimusta. Ulkomaisia vakuuksia käytettäessä voidaan poikkeuksellisesti joutua tekemään korvamerkitty repokauppa tai soveltaa muita menettelyjä, jos panttaus ei ole mahdollista.

Vakuussammio voi koostua koti- ja ulkomaisista vakuuksista. Vakuudet voivat olla jälkimarkkinakelpoisia velkainstrumentteja tai ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä.

Kokonaisvakuustarve muodostuu vastapuolen Suomen Pankin kanssa tekemistä avomarkkinaoperaatioista, maksuvalmiusluotosta, niiden koroista ja TARGET-Suomen Pankki -osajärjestelmässä olevan MCA-tilin päivänsisäisestä luottolimiitistä. Toimitettujen vakuuksien tulee joka hetkellä kattaa kokonaisvakuustarve.

Suomen Pankki maksaa vastapuolelle myönnetyn luoton tai vastapuoli voi nostaa TARGET-Suomen Pankki -osajärjestelmässä olevan MCA-tilin luottolimiittiä vain, jos vastapuolen vakuussammion arvo on vähintään kokonaisvakuustarpeen suuruinen. Sammion kokonaisvakuusarvoa laskiessaan Suomen Pankin vastapuolten tulee ottaa huomioon sovellettavien riskienhallintamenetelmien, mm. markkina-arvojen aliarvostuksen, vaikutus vakuuksien arvoon. Suomen Pankki voi poikkeustapauksissa pienentää MCA-tililimiittiä, jos limiitti ei ole täysimääräisesti käytössä eikä vastapuoli itse ole alentanut limiittiä.

Suomen Pankki maksaa hyväkseen pantattujen kotimaisten ja ulkomaisten jälkimarkkinakelpoisten vakuuksien erääntymiset ja kuponkikorot vastapuolelle, jos se on mahdollista ilman, että vakuussammioon syntyy vajausta.

Vastapuolten tulee huolehtia Suomen Pankille toimitettujen vakuuksien mahdollisiin negatiivisiin kassavirtoihin liittyvien maksujen oikea-aikaisesta suorittamisesta. Mikäli vastapuoli rikkoo tätä velvoitetta, on vastapuoli velvollinen hyvittämään eurojärjestelmälle välittömästi Suomen Pankin pyynnöstä eurojärjestelmän jo suorittaman negatiivisesta kassavirrasta aiheutuneen maksun.

Suomen Pankin rahapolitiikan vastapuolten ja TARGET-Suomen Pankki -osajärjestelmän osallistujien, joilla on käytössään päivänsisäinen luottolimiitti, tulee ottaa käyttöön Suomen Pankin tarjoama BoF-CMS-Cola-vakuushallintajärjestelmä. Tarkemmat ohjeet järjestelmän käytöstä löytyvät Suomen Pankin ekstranet-palvelusta.

29.6.2023

Julkinen

3.1.1 Takauksen ominaispiirteet (EKP/2014/60, artikla 114)

Jälkimarkkinakelpoisille ja ei-jälkimarkkinakelpoisille omaisuuserille annetun takauksen tulee olla ehdoiltaan takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetussa laissa (361/1999) määritelty omavelkainen takaus.

3.2 Vakuuskelpoisuusvaatimukset

3.2.1 Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät

Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuuskelpoisuusvaatimukset on kuvattu kokonaisuudessaan EKP:n suuntaviivoissa.

3.2.2 Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät

Tässä luvussa kuvataan Suomen Pankin vastapuolia koskevat täsmennykset EKP:n suuntaviivoihin ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuuskelpoisuusvaatimusten osalta.

3.2.2.1 Kotimaisten lainasaamisten vähimmäiskoko (EKP/2014/60 artikla 93)

Suomen Pankin soveltama vähimmäiskoko kotimaisessa käytössä oleville lainasaamisille on 25 000 euroa. Lainasaamisten on täytettävä vaatimus sillä hetkellä, kun ne toimitetaan vakuudeksi.

3.2.2.2 Lainasaamisia koskevat oikeudelliset lisävaatimukset (EKP/2014/60 artikla 99)

Eurojärjestelmän lainasaamisille asettamat oikeudelliset lisävaatimukset kuvataan EKP:n suuntaviivojen artikloissa 99–105. Suomen Pankin asettamat lisävaatimukset, sen lisäksi mitä EKP:n suuntaviivoissa esitetään, on kuvattu näiden ohjeiden luvuissa 3.2.2.3–3.2.2.5.

3.2.2.3 Lainasaamisten olemassaolon todentaminen (EKP/2014/60 artikla 101)

EKP:n suuntaviivojen artiklan 101 kohdan 1. a) mukaisen neljännesvuosittaisen kirjallisen vahvistuksen hankkimiseksi Suomen Pankki velvoittaa vastapuolen tulostamaan BoF-CMS-Cola -vakuushallintajärjestelmästä vakuutena olevat lainasaamiset -vakuutuksen neljännesvuosittain. Vastapuolen tulee varmistaa ja vahvistaa kirjallisesti, että artiklan 101 kohdan 1. alakohdissa i)–iv) määritellyt vaatimukset täyttyvät.

Artiklan 101 kohdan 1. b) mukaisten tarkastusten yhteydessä Suomen Pankki tai Suomen Pankilta toimeksiannon saanut finanssivalvontaviranomainen tai ulkoinen tilintarkastaja tarkastaa myös vakuudeksi toimitettujen lainasaamisten tietojen paikkansapitävyyden ja ajantasaisuuden sekä menettelyt, joilla vastapuoli toimittaa Suomen Pankille tiedot vakuutena käyttämistään lainasaamisista, ja menettelyt, joita se noudattaa säilyttäessään Suomen Pankille panttaamia lainasaamisia. Vastapuolelle ilmoitetaan pääasiassa etukäteen tarkastuskäynnin ajankohta sekä päivämäärä, jolta lainatiedot halutaan tarkastaa.

29.6.2023

Julkinen**3.2.2.4 Vakuuden toimituksen tehokkuus kolmansiin osapuoliin nähden (EKP/2014/60 artikla 103)**

Suomen lainsäädännön mukaan tavallisten velkakirjojen panttauksen edellytyksenä on, että velalliselle ja mahdolliselle takaajalle on ilmoitettu etukäteen näiden velkakirjojen panttauksesta (siirtoilmoitus). Suomen Pankin vastapuolen on ilmoitettava velalliselle ja mahdolliselle takaajalle etukäteen, kun se aikoo pantata tavallisen velkakirjan Suomen Pankille.

Juoksevien velkakirjojen panttauksesta ei tarvitse etukäteen ilmoittaa velalliselle ja mahdolliselle takaajalle, mutta lainadokumentit on varustettava erillisellä siirtomerkinnällä. Jos vastapuoli tulee maksukyvyttömäksi tai jättää täyttämättä velvoitteen, jonka vakuutena lainasaaminen on, Suomen Pankki toimittaa velalliselle ja mahdolliselle takaajalle siirtoilmoituksen, jossa ilmoitetaan lainasaamisen panttauksesta keskuspankin hyväksi ja annetaan uusi maksuohje.

3.2.2.5 Kuittausriskin poistaminen (EKP/2014/60, artikla 104 kohta 3a)

Velkakirjalain (1947/622) 28 §:n mukaisesti tavallisen velkakirjan velallinen saa tietyissä tilanteissa käyttää velkojalta olevaa saamistaan kuittaukseen.

Vakuudeksi annettavaan tavallisen velkakirjan muodossa olevaan lainasaamiseen on sisällytettävä joko lainaehtoihin tai erilliseen muutossopimukseen kuittauksen kieltävä lauseke. Kuittaus on kielletty sinä aikana, kun lainasaaminen on pantattuna Suomen Pankille tai muulle eurojärjestelmän keskuspankille.

3.2.2.6 Ei pankkisalaisuuteen tai luottamuksellisuuteen liittyviä rajoituksia (EKP/2014/60 artikla 105)

Suomen Pankin vastapuolella ei saa olla velvoitetta hankkia velallisen hyväksyntää sellaisten lainasaamista ja velallista koskevien tietojen luovuttamiseen, joita Suomen Pankki tarvitsee voidakseen varmistaa vakuusoikeuden ja mahdollisuuden vakuuksien realisoimiseen nopeasti, jos vastapuoli laiminlyö velvoitteitaan. Jos pankkisalaisuussäännökset estävät tietojen luovuttamisen, vastapuolella ja velallisella tulee olla sopimus, jossa velallinen antaa ehdottoman suostumuksensa tällaisten lainasaamista ja velallista koskevien yksityiskohtaisten tietojen toimittamiseen eurojärjestelmälle. Suomen Pankin tulkinnan mukaan Suomen Pankista annetun lain (214/1998) 26 § ei ole riittävä oikeusperusta poistamaan luottolaitoksen asiakkaan suojaksi asetettua salassapitovelvoitetta, vaan vastapuolella ja velallisella tulee olla tietojen luovuttamisesta erillinen sopimus tai maininta pantattavan lainasaamisen lainaehdoissa.

29.6.2023

Julkinen

3.2.3 Suuntaviivojen EKP/2014/31 mukaiset vakuudet

Suomen Pankki **ei hyväksy** eurojärjestelmän luotto-operaatioissa vakuudeksi EKP:n suuntaviivojen EKP/2014/31

- artiklan 5 mukaisia tiettyjä lyhytaikaisia velkainstrumentteja.

Suomen Pankki **hyväksyy väliaikaisesti** eurojärjestelmän luotto-operaatioissa vakuudeksi EKP:n suuntaviivojen EKP/2014/31 artiklan 4 mukaisia lisälainasaamisia, joihin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.

Suomen Pankin lisälainasaamiskehikossa vakuutena hyväksytään:

- Lainasaamisia, jotka täyttävät eurojärjestelmän normaalin vakuuskehikon¹ määrittelemät vakuuskelpoisuusehdot ja täyttävät eurojärjestelmän luottokelpoisuuden arviointikehikossa (ECAE) määritellyt luottokelpoisuusvaatimukset², mutta joiden velallisen tai takaajan luottokelpoisuus vastaa eurojärjestelmän yhteisen luokitusasteikon mukaista luottoluokkaa neljä (CQS4, maksukyvyttömyyden todennäköisyys vuoden aikajänteellä korkeintaan 1,0 %). Lisälainasaamisten luottokelpoisuuden arvioinnin tulee perustua eurojärjestelmän luottokelpoisuuden arviointikehikossa hyväksytyyn lähteeseen/järjestelmään.

Vakuutena ei missään tilanteessa saa olla lainoja, joiden velallinen on maksukyvytön EU:n vakavaraisuusasetuksen (CRR) Artiklan 178 mukaan³.

Lisälainasaamiset arvostetaan päivittäin eurojärjestelmän periaatteiden mukaan. Suomen Pankin lisälainasaamiskehikossa hyväksytyille lainasaamisille käytetään erillisiä aliarvostusprosentteja, jotka on kuvattu liitteessä 2.

3.3 Vakuuskelpoisten omaisuuserien arvostus (EKP/2014/60 artikkelit 134–135)

Suomen Pankki arvostaa kotimaiset ja ulkomaiset jälkimarkkinakelpoiset vakuudet päivittäin eurojärjestelmän yhteiseltä vakuuksien hinnoittelukeskukselta (Common Eurosystem Pricing Hub, CEPH) saamiensa hintatietojen sekä voimassa oleviin riskienhallintamenetelmiin pohjautuvien laskentasääntöjen perusteella. Mikäli vakuussammioon syntyy arvostuksen yhteydessä vakuusvajetta, vastapuolen on katettava se ensi tilassa.

¹ EKP/2014/60 artikkelit 89 – 105 sekä tämän säännön kohdassa 3.2.2. tehdyt tarkennukset.

² EKP/2014/60 artikla 59.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013 luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista.

29.6.2023

Julkinen

3.4 Vakuuskelpoisten omaisuuserien kotimainen käyttö

[3.4.1 Kotimaisia jälkimarkkinakelpoisia vakuuksia koskevat menettelyt](#)

Suomen Pankki hallinnoi vakuussammiossa olevia kotimaisia jälkimarkkinakelpoisia vakuuksia Suomen Pankin osuusrekisterissä avatulla vastapuolen arvo-osuustilillä Euroclear Finlandin Infinity-järjestelmässä tai vastapuoli voi toimittaa kotimaisia jälkimarkkinakelpoisia vakuuksia vakuudeksi Euroopan keskuspankin hyväksymiä arvopaperikeskusten välisiä linkkejä käyttäen.

Mikäli Suomen Pankin vastapuoli haluaa käyttää vakuutena kotimaisia Euroclear Finlandissa säilytyksessä olevia jälkimarkkinakelpoisia vakuuksia, sen tulee toimittaa tilinavauspyyntö Suomen Pankille, joka avaa arvo-osuustilin Suomen Pankin osuusrekisteriin.

Toimittaessaan Euroclear Finlandissa säilytyksessä olevia kotimaisia jälkimarkkinakelpoisia vakuuksia vakuussammioonsa, Suomen Pankin vastapuolen tulee ilmoittaa vakuuden tiedot SWIFT-sanomalla BoF-CMS-Cola-vakuushallintajärjestelmään Suomen Pankin ohjeiden mukaisesti. Samanaikaisesti vastapuolen tulee ohjeistaa vakuuksien siirto Euroclear Finlandin Infinity-järjestelmässä Suomen Pankin osuusrekisteriin avatulle arvo-osuustilille. Vakuudet katsotaan pantatuiksi Suomen Pankin hyväksi ja ne voidaan lukea vakuussammion vakuusarvoon vasta sen jälkeen, kun Suomen Pankki on vastaanottanut Euroclear Finlandilta vahvistuksen siirron toteuttamisesta ja kun kaikki pätevän panttauksen edellytykset on täytetty.

Vastapuoli voi vastaavasti vähentää tai vaihtaa kotimaisia vakuuksia lähettämällä tiedot SWIFT-sanomalla BoF-CMS-Cola-vakuushallintajärjestelmään ja Euroclear Finlandiin. Vakuuksien vähentämisen ja vaihtamisen ehtona on kuitenkin, että vastapuolen vakuussammioon ei synny vajausta toimenpiteiden vuoksi.

[3.4.2 Kotimaisia ei-jälkimarkkinakelpoisia vakuuksia koskevat menettelyt \(EKP/2014/60 artikla 98\)](#)

3.4.2.1 Kotimaisten lainasaamisten vakuuskäyttöä koskevat periaatteet

Kotimaisten lainasaamisten hallinnointia varten kukin eurojärjestelmän kansallinen keskuspankki on kehittänyt menettelyt kansallisen lainsäädännön ja toimintaympäristön edellyttämien vaatimusten mukaisesti.

Ennen lainasaamisten vakuuskäytön aloittamista Suomen Pankin vastapuolen tulee huolehtia, että sillä on näiden ohjeiden mukaiset tekniset ja operatiiviset valmiudet käyttää lainasaamisia vakuutena ja, että sen vakuudeksi tarjoamat lainasaamiset täyttävät vaadittavat oikeudelliset ja muut vaatimukset.

Lainasaamisten vakuuskäyttöä varten vastapuolen on toimitettava kutakin vakuutena käyttämäänsä lainaa koskevat yksityiskohtaiset tiedot Suomen Pankille, joka hallinnoi tietoja BoF-CMS-Cola -vakuushallintajärjestelmässä. Vastapuoli sitoutuu toimittamaan ajantasaiset tiedot käyttämistään lainasaamisista ja seuraamaan Suomen Pankin ohjeita, jotka koskevat lainasaamisen lisäystä vakuussammioon, lainatietojen päivitystä ja lainasaamisen poistoa vakuussammioista.

29.6.2023

Julkinen

3.4.2.2 Operatiiviset edellytykset lainasaamisten vakuuskäytölle

Lainasaamisten vakuuskäytön aloittaminen edellyttää, että seuraavat tekniset ja operatiiviset toimet on tehty:

- Vastapuoli on allekirjoittanut erillisen, lainasaamisia koskevan panttaussopimuksen Suomen Pankin kanssa.
- Vastapuoli on hyväksyttänyt Suomen Pankilla velallisen tai takaajan luottokelpoisuuden arviointiin käyttämänsä järjestelmän/järjestelmät.
 - Sisäisten luottoluokitusten menetelmää käyttävän tai menetelmän hyväksyntää hakevan vastapuolen tulee antaa Suomen Pankille kuvaus menettelyistä, joita noudattaen se aikoo tuottaa Suomen Pankille sisäisten luottoluokitusten menetelmää soveltavien vastapuolten raportointivelvoitteissa määritetyt tiedot (EKP:n suuntaviivat EKP/2014/60 artikla 123).
- Vastapuoli on antanut Suomen Pankille kuvauksen menettelyistä, joita noudattaen se aikoo toimittaa Suomen Pankille tiedot vakuutena käyttämistään lainasaamisista, sekä menettelyistä, joiden mukaisesti se aikoo säilyttää Suomen Pankille panttaamia lainasaamisia, ja Suomen Pankki on hyväksynyt kyseisen kuvauksen.
- Vastapuoli on toimittanut Suomen Pankille tarvittavat allekirjoitusnäytteet lainasaamisten vakuuskäyttöä varten.
- Vastapuoli on testannut lainasaamisvakuuksien toimittamiseen ja käyttöön liittyvät prosessinsa Suomen Pankin kanssa.

Suomen Pankki edellyttää, että vastapuoli ilmoittaa kaikista tekemistään muutoksista menettelyihin, joita se noudattaa toimittaessaan tiedot vakuutena käyttämistään lainasaamisista. Suomen Pankki edellyttää, että hyväksytyä sisäisten luottoluokitusten menetelmää soveltava vastapuoli ilmoittaa kaikista tekemistään muutoksista menettelyihin, joita se noudattaa tuottaessaan Suomen Pankille sisäisten luottoluokitusten menetelmää soveltavien vastapuolten raportointivelvoitteissa määritetyt tiedot.

3.4.2.3 Lainasaamisten vakuuskäyttö

Vakuuskäyttöä varten vastapuolen on toimitettava lainasaamisia koskevat yksityiskohtaiset tiedot Suomen Pankille, joka hallinnoi niitä BoF-CMS-Cola-vakuushallintajärjestelmässä. Tiedot toimitetaan SWIFTNet FileActia käyttäen määrämuotoisella tiedostolla, jonka Suomen Pankki on määritellyt erillisessä ohjeessa tai poikkeustilanteissa varajärjestelytoimeksiantolomakkeella suojattua sähköpostiyhteyttä tai faksia käyttäen. Vaadittujen tietojen lisäksi vastapuoli määrittelee toimenpiteet, jotka lainasaamisiin kohdistuu. Näitä toimenpiteitä voivat olla uuden lainasaamisen lisäys vakuussammioon, aikaisemmin toimitettujen lainatietojen päivitys tai lainasaamisen poisto vakuussammioista.

Mikäli vastapuoli tuo vakuudeksi lainasaamisia, joiden vakuuskelpoisuus määräytyy takaajan kautta, sen on toimitettava Suomen Pankille lainaan kuuluvista takausdokumenteista kopio suojattua sähköpostiyhteyttä tai faksia käyttäen. Suomen Pankki tarkastaa etukäteen takausdokumentaation ennen lainasaamisen lisäämistä vastapuolen vakuussammioon.

29.6.2023

Julkinen

Ennen kuin laina lisätään vastapuolen vakuussammioon, tulee myös sen panttaukseen liittyvien toimenpiteiden olla asianmukaisesti hoidettuja (ks. kohta 3.4.2.4 ”Lainasaamisten panttaus ja panttauksen purku”).

Vastapuoli päivittää tietoja vakuussammiossa olevista lainasaamisista aina silloin, kun ne muuttuvat esimerkiksi lainasaamisen ennaikaisen, osittaisen tai täydellisen takaisinmaksun, luottokelpoisuusmuutosten tai lainan ehtojen olennaisten muutosten myötä. Muutoksista on ilmoitettava Suomen Pankille heti, kuitenkin viimeistään seuraavana pankkipäivänä. Mikäli lainasaamisen tietojen muutos aiheuttaa sen, ettei kyseinen laina enää ole vakuuskelpoinen, vastapuolen on poistettava lainasaaminen vakuussammioista. Mikäli lainaehtoihin tehdään niin perusluonteisia muutoksia, että lainasaamista ei voida enää katsoa samaksi, vanha lainasaaminen on ensin poistettava vakuussammioista ja lainasaamista varten on tehtävä uusi panttaus.

Halutessaan poistaa lainasaamisen vakuussammioista vastapuoli ilmoittaa tästä Suomen Pankille SWIFTNet FileAct tiedostolla tai poikkeustilanteissa varajärjestelytoimeksiannotomakkeella, jossa se on valinnut suoritettavaksi toimenpiteeksi ”Panttauksen purku”. Lainasaamisen vakuusarvo poistuu vastapuolen vakuussammioista tiedoston onnistuneen käsittelyn tai toimeksiannon perusteella. Tämän jälkeen vastapuolen on vielä hoidettava asianmukaisesti panttauksen purkamiseen liittyvät toimenpiteet (ks. kohta 3.4.2.4 ”Lainasaamisten panttaus ja panttauksen purku”). Poistaessaan lainasaamista vakuussammioista tai lähettäessään lainasaamista koskevia päivitystietoja, jotka vähentävät lainasaamisen vakuusarvoa, vastapuolen on huolehdittava, ettei toimenpiteestä aiheudu vakuusvajetta sen vakuussammioon.

Vastapuoli voi lähettää lainatietoja Suomen Pankille BoF-CMS-Cola -järjestelmän aukioloaikoina. Suomen Pankki päivittää jo vakuutena olevan lainasaamisen tietoja ja poistaa lainasaamisen vakuussammioista vastapuolen lähettämän tiedoston tai varajärjestelytoimeksiannon perusteella sen päivän aikana, jona toimeksianto on saapunut Suomen Pankkiin. Normaalisti myös uusi lainasaaminen lisätään vastapuolen vakuussammioon saman päivän aikana. Lainasaamisen lisäys vakuussammioon vaatii kuitenkin lainatietojen lähettämisen lisäksi, että panttaukseen liittyvät toimenpiteet on suoritettu. Mikäli uuden lainasaamisen käsittelyyn kuluu hallinnollisista syistä pidempi aika, eikä Suomen Pankki pysty lisäämään uutta lainasaamista vastapuolen vakuussammioon lainatietojen toimituspäivänä, Suomen Pankki tiedottaa tästä vastapuolelle, ja lisäys pyritään toteuttamaan mahdollisimman pian. Syndikoitujen lainasaamisten sekä takaajan kautta vakuuskelpoisten lainasaamisten vakuuskäyttö vaatii aina Suomen Pankilta manuaalisia toimenpiteitä, joten niiden käsittelyyn varataan pidempi aika.

Jos toimitettava SWIFTNet FileAct -tiedosto ei ole Suomen Pankin voimassa olevien määräysten mukainen, Suomen Pankki ei vastaa siitä mahdollisesti aiheutuvista vahingoista. Varajärjestelytoimeksiannotomakkeen käytöstä on aina informoitava puhelimitse Suomen Pankin TARGET-palveluita.

3.4.2.4 Lainasaamisten panttaus ja panttauksen purku

Suomen lainsäädännön mukaan lainasaamisen panttauksen aikaansaamiseksi vaadittavat toimenpiteet riippuvat velkakirjojen juridisesta muodosta.

29.6.2023

Julkinen

Edellytyksenä tavallisten velkakirjojen käyttämiselle vakuutena on, että velalliselle (ja mahdolliselle takaajalle) on ilmoitettu etukäteen niiden käytöstä vakuutena (siirtoilmoitus). Vastapuoli toimittaa siirtoilmoituksen velalliselle noudattaen velallisen kanssa sopimaansa menettelyä. Siirtoilmoituksessa tulee mainita, että lainan korot ja kuoletukset suoritetaan edelleen vastapuolelle. Kun siirtoilmoitus on vastapuolen ja velallisen sopimien aikarajojen mukaisesti tullut voimaan, lainasaaminen voidaan lisätä vastapuolen vakuussammioon. Vastaavasti kun vastapuoli ilmoittaa lainasaamisen poistamisesta vakuussammioista ja panttaus osapuolten kesken katsotaan päättyneeksi, Suomen Pankki antaa vastapuolelle kirjallisesti luvan ilmoittaa velalliselle (ja mahdolliselle takaajalle) panttauksen päättymisestä.

Edellytyksenä sille, että juoksevia velkakirjoja saa käyttää vakuutena, on puolestaan, että vastapuoli tekee erillisen siirtomerkinnän alkuperäisiin lainadokumentteihin Suomen Pankin hyväksi ja toimittaa tiedot siirtomerkinnästä Suomen Pankille. Panttauksen päättyessä alkuperäinen siirtomerkintä on toimitettava postitse kirjattuna kirjeenä Suomen Pankille, joka puolestaan siirtää lainasaamisen takaisin vastapuolelle. Tämän jälkeen Suomen Pankki toimittaa postitse alkuperäisen siirtomerkinnän takaisin vastapuolelle.

Vastapuolen tulee säilyttää lainadokumentteja ja siirtomerkintöjä tiloissaan huolellisesti ja turvallisesti.

Panttauksesta huolimatta vastapuolen ja velallisen asiakassuhde pysyy muuttumattomana, eli velallinen suorittaa lainan korkojen ja kuoletusten maksun edelleen vastapuolelle. Siinä tapauksessa, että vastapuoli tulee maksukyvyttömäksi tai jättää täyttämättä veloitteen, jonka vakuutena lainasaaminen on, Suomen Pankki pyytää velallista maksamaan lainasaamisen korot ja kuoletukset vastedes Suomen Pankille. Tällöin vastapuolen on toimitettava Suomen Pankille kaikki tarvittavat asiakirjat.

3.4.2.5 Syndikoitujen lainojen osuudet

Suomen Pankin vastapuolet voivat käyttää vakuutena syndikoitujen lainojen osuuksia Euroopan keskuspankin suuntaviivojen EKP/2014/60 mukaisesti. Vastapuolen on noudatettava erityistä huolellisuutta arvioidessaan syndikoidun lainan osuuden vakuuskelpoisuutta. Syndikoitujen lainojen osuuksien tulee täyttää muiden ei-jälkimerkkinakelpoisille lainasaamisille asetettujen ehtojen lisäksi seuraavat Suomen Pankin asettamat vaatimukset. Suomen Pankki voi vakuusoikeuden varmistamiseksi pyytää lisätietoja syndikoidun lainan osuuteen liittyen.

Toisin kuin muiden ei-jälkimerkkinakelpoisten lainasaamisten kohdalla, Suomen Pankki tarkastaa etukäteen syndikoidun lainan osuuteen liittyvät tiedot ja lainadokumentaation kokonaisuudessaan ennen lainaosuuden lisäämistä vastapuolen vakuussammioon. Kaikesta syndikoituihin lainoihin liittyvästä dokumentaatiosta tulee toimittaa kopiot Suomen Pankille suojattua sähköpostiyhteyttä käyttäen.

Vastapuoli voi esittää vain yhden syndikoidun lainan osuuden toimittamista vakuudeksi kerrallaan. Jos Suomen Pankki hyväksyy lainadokumentaation, tarkastuslomakkeen, ulkopuolisen juridisen

29.6.2023

Julkinen

arvion ja siirtoasiakirjan, Suomen Pankki antaa vastapuolelle sähköpostitse luvan lainatietojen toimittamiselle kohdissa 3.4.2.3 ja 3.4.2.4 kuvatulla tavalla.

3.4.2.5.1 Kuvaus syndikoitujen lainojen osuuksien hallintaprosesseista

Suomen Pankki edellyttää, että vastapuoli on antanut Suomen Pankille kuvauksen menettelyistä, joita noudattaen se varmistaa syndikoidun lainan osuuden vakuuskelpoisuuden Euroopan keskuspankin suuntaviivojen EKP/2014/60 ja tämän ohjeen kohdissa 3.4.2. ja 3.5.3 esitettyjen vakuuskelpoisuusvaatimusten mukaisesti (i) syndikoitua lainaa myönnettäessä, (ii) vastapuolen toimittaessa syndikoidun lainan osuuden vakuudeksi Suomen Pankille ja (iii) syndikoidun lainan osuuden ollessa vakuutena Suomen Pankilla. Suomen Pankki edellyttää, että vastapuoli ilmoittaa kaikista tekemistään muutoksista menettelyihin, joita se noudattaa toimittaessaan tiedot vakuutena käyttämistään syndikoitujen lainojen osuuksista.

3.4.2.5.2 Ulkopuolinen juridinen arvio vakuuskelpoisuudesta

Suomen Pankki edellyttää, että ennen syndikoidun lainan osuuden tuomista vakuudeksi, vastapuoli hankkii syndikoidun lainan osuuden vakuuskelpoisuudesta kirjallisen juridisen lausunnon ulkopuoliselta asianajajalta ja toimittaa sen Suomen Pankille. Vastapuoli vastaa siitä, että lausunnon antajalla on riittävä ammattitaito ja riippumattomuus luotettavan juridisen arvion antamiseksi. Juridisesta arviosta huolimatta vastapuolen tulee itse varmistua siitä, että syndikoidun lainan osuus täyttää Suomen Pankin määrittelemät vakuuskelpoisuusehdot. Vaatimukset ulkopuoliselle juridiselle lausunnonle sa pyydettyäessä Suomen Pankilta tai Suomen Pankin ekstranet-palvelusta.

3.4.2.5.3 Tarkastuslomake ja kopio alkuperäisestä lainadokumentaatiosta

Vastapuolen on toimitettava Suomen Pankille ennen syndikoidun lainan osuuden tuomista vakuudeksi tarkastuslomake syndikoidun lainan osuuden tiedoista. Ajantasaisen tarkastuslomakkeen saa pyydettyäessä Suomen Pankilta tai Suomen Pankin ekstranet-palvelusta. Tarkastuslomakkeen toimittamisen yhteydessä vastapuolen on toimitettava myös kopio täydellisestä syndikoituun lainaan liittyvästä dokumentaatiosta ja kaikista siihen liittyvistä sopimuksista, ml. syndikaatin jäsenten väliset lainaan liittyvät sopimukset.

3.4.2.5.4 Siirtoasiakirja

Vastapuolen on toimitettava Suomen Pankille syndikoidun lainan osuuden siirtoon tarvittava allekirjoittamansa siirtoasiakirja ennen syndikoidun lainan osuuden panttaamista vakuudeksi. Siirto toteutetaan vain siinä tilanteessa että vastapuoli laiminlyö velvoitteitaan ja Suomen Pankki päättää siirtää syndikoidun lainan osuuden itselleen tai kolmannelle osapuolelle. Vastapuolen on etukäteen sovittava Suomen Pankin kanssa siirtoasiakirjan toimitustavasta ja –ajankohdasta.

Vastapuoli vastaa kaikissa tilanteissa siirtopalkkion maksamisesta syndikaatin agentille. Suomen Pankilla on oikeus veloittaa syndikaatin agentin perimää syndikoidun lainan osuuden siirrosta aiheutuvaa siirtopalkkiota vastaava summa vastapuolen TARGET-Suomen Pankki -osajärjestelmässä olevalta MCA-tililtä.

29.6.2023

Julkinen

3.4.2.6 Lisälainasaamisten vakuuskäytön täydentävät operatiiviset edellytykset

Lisälainasaamisten vakuuskäyttö edellyttää, että seuraavat, kohtaa 3.4.2.1. täydentävät toimet on tehty:

- Vastapuolen tulee olla hyväksyttänyt Suomen Pankilla lisälainasaamiskehikossa velallisen tai takaajan luottokelpoisuuden arviointiin käyttämänsä järjestelmän/järjestelmät.
- Vastapuoli on antanut Suomen Pankille kuvauksen menettelyistä, joita noudattaen se aikoo toimittaa Suomen Pankille tiedot vakuutena käyttämistään lisälainasaamisista, sekä menettelyistä, joiden mukaisesti se aikoo säilyttää Suomen Pankille panttaamia lisälainasaamia.
 - Vastapuoli on kuvannut menettelyissään myös, miten se varmistaa, että lisälainasaamiskehikossa vakuudeksi hyväksyttävät lainat ovat Suomen Pankin kohdassa 3.2.3. kuvaamien vakuuskelpoisuusehtojen mukaisia.

3.5 Vakuuskelpoisten omaisuuserien rajat ylittävä käyttö (EKP/2014/60 artiklat 148–152)

Suomen Pankin vastapuolet voivat käyttää toisessa euroalueen jäsenvaltiossa sijaitsevia vakuuskelpoisia omaisuuseriä ("ulkomaisia vakuuksia") kaikkialla euroalueella eurojärjestelmän kaiken tyyppisiä luotto-operaatioita varten Euroopan keskuspankin suuntaviivojen EKP/2014/60 mukaisesti. Tässä kappaleessa täsmennetään Suomen Pankin vastapuolia koskevia ulkomaisten vakuuksien toimittamiseen liittyviä operatiivisia menettelyjä.

[3.5.1 Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli \(EKP/2014/60 artikla 149\)](#)

Toimittaessaan jälkimarkkinakelpoisia vakuuksia vakuussammioonsa kirjeenvaihtajakeskuspankkijärjestelmän kautta Suomen Pankin vastapuolen tulee ilmoittaa vakuuden tiedot SWIFT-sanomaa käyttäen BoF-CMS-Cola-vakuushallintajärjestelmään Suomen Pankin ohjeiden mukaisesti. Samanaikaisesti vastapuolen tulee myös ohjeistaa oma arvopapereiden säilyttäjensä siirtämään vakuudet kirjeenvaihtajakeskuspankille säilytettäväksi Suomen Pankin lukuun. Vakuudet katsotaan pantatuksi Suomen Pankin hyväksi ja ne voidaan lukea vakuussammion vakuusarvoon vasta sen jälkeen, kun Suomen Pankki on vastaanottanut kirjeenvaihtajakeskuspankilta vahvistuksen siirron toteuttamisesta ja kaikki pätevän panttauksen edellytykset on täytetty.

Vastapuoli voi vastaavasti vähentää tai vaihtaa ulkomaisia jälkimarkkinakelpoisia vakuuksia lähettämällä tiedot SWIFT-sanomaa käyttäen BoF-CMS-Cola-vakuushallintajärjestelmään ja ohjeistamalla oman säilyttäjensä. Suomen Pankki siirtää vakuudet vastapuolen ilmoittamalle säilyttäjälle. Vakuuksien vähentämisen ja vaihtamisen ehtona on kuitenkin, että vastapuolen vakuussammioon ei synny vajausta toimenpiteiden vuoksi.

[3.5.2 Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli ja kolmikantavakuushallintapalvelut \(EKP/2014/60 artikla 152\)](#)

Suomen Pankin vastapuolet voivat käyttää Euroclear Bankin kolmikantavakuushallintapalveluita kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin kautta. Kolmikantavakuushallintapalvelun käyttöönotto vaatii

29.6.2023

Julkinen

sopimuksen vastapuolen, Euroclear Bankin ja kirjeenvaihtajakeskuspankkina toimivan Belgian keskuspankin välillä. Suomen Pankille toimitettavien vakuuksien määrää hallinnoidaan BoF-CMS-Cola-vakuushallintajärjestelmän avulla. Lisätietoa kolmikantavakuushallintapalvelun käyttöönotosta ja siihen liittyvistä vaatimuksista saa Suomen Pankin TARGET-palveluista.

3.5.3 Ulkomaiset ei-jälkimarkkinakelpoiset vakuudet

Suomen Pankin vastapuolet voivat käyttää vakuutena myös sellaisia ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä, joihin sovelletaan jonkin muun euroalueen maan kuin Suomen lakia. Tällaisia ulkomaisia lainasaamisia toimitetaan vakuudeksi kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin avulla. Jos Suomen Pankin vastapuolet käyttävät vakuutena tällaisia ulkomaisia lainasaamisia, ne toimittavat vakuuskäyttöä varten vaadittavat tiedot kirjeenvaihtajakeskuspankille ja varmistavat lainasaamisten juridisesti pätevän panttauksen kirjeenvaihtajakeskuspankin antamien ohjeiden perusteella.

Vastapuolten on otettava myös huomioon, että vaikka kyse olisi Suomen lainsäädännön mukaisesta lainasta, mutta laina on myönnetty ulkomaiselle velalliselle, voi kyseisen lainan vakuuskäyttö edellyttää erityisiä, ulkomaisen lainsäädännön mukaisia toimenpiteitä. Tällaisissa tapauksissa sen maan keskuspankki, johon velallinen on sijoittautunut, toimii ns. avustavana keskuspankkina ja antaa tarvittaessa tietoa kyseisen maan lainsäädännön edellyttämistä lisätoimenpiteistä.

3.6 Ulkomaisiin vakuuksiin liittyviä erityismenettelyjä

3.6.1 Ulkomaisiin jälkimarkkinakelpoisiin velkainstrumentteihin liittyvät verotusmenettelyt ja yhtiötapahtumat

Vastapuolen vastuulla on tuntea vakuudeksi toimitettavien ulkomaisten velkainstrumenttien verotusperiaatteet. Mikäli vastapuoli toimittaa kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin kautta vakuudeksi velkainstrumentteja, joiden korkotulo on ennakonpidätyksen alaista tuloa, sen on pystyttävä todistamaan verostatuksensa. Ennen korkokupongin irtoamisajankohtaa kirjeenvaihtajana toimiva keskuspankki voi pyytää Suomen Pankilta verostatuksen todistamiseksi edellytettävää dokumentaatiota. Suomen Pankki välittää pyynnön eteenpäin vastapuolelle, joka toimittaa dokumentaation kulloinkin vaadittuun määräaikaan mennessä Suomen Pankille.

Suomen Pankki toimittaa verotuksen edellyttämän dokumentaation kirjeenvaihtajakeskuspankille parhaan kykynsä mukaan ja normaalia huolellisuutta noudattaen. Mikäli tästä huolimatta aiheutuu vahinkoa taikka jos vastapuoli ei ole toimittanut verostatuksen todistamiseksi tarvittavaa dokumentaatiota tai jos dokumentaatioissa on ollut virheitä, Suomen Pankki ei vastaa mahdollisesta veronpidätyksestä eikä veronpalautusprosessista.

Suomen Pankki suosittelee, että vastapuolet välttävät käyttämästä kuponkimaksujen eräpäivien aikana sellaisia vakuuksia, joiden kuponkimaksut ovat ennakonpidätyksen alaista korkotuloa, jotka ovat muita kuin euromääräisiä tai joiden kassavirta on negatiivinen.

Suomen Pankki toimittaa vastapuolelle kirjeenvaihtajakeskuspankilta saamansa yhtiötapahtumiin liittyvät ilmoitukset. Mikäli vastapuoli haluaa osallistua yhtiötapahtumiin, Suomen Pankki toimittaa

29.6.2023

Julkinen

vastapuolelta saamansa dokumentaation edelleen kirjeenvaihtajakeskuspankille parhaan kykynsä mukaan ja normaalia huolellisuutta noudattaen.

3.6.2 ETAn ulkopuolisissa G10-maissa sijaitsevien yhteisöjen liikkeeseen laskemiin jälkimarkkinakelpoisiin velkainstrumentteihin liittyvät verotusmenettelyt ja yhtiötapahtumat

Sen lisäksi, mitä edellä on säännelty ulkomaisiin jälkimarkkinakelpoisiin velkainstrumentteihin sovellettavasta verotusmenettelystä, vastapuolten tulee ottaa huomioon Euroopan talousalueen (ETA) ulkopuolisissa G10-maissa sijaitsevien yhteisöjen liikkeeseen laskemiin velkainstrumentteihin liittyvät erityiset verotuskysymykset. Jos vakuudeksi toimitettavan velkainstrumentin korko on ennakonpidätyksen alaista tuloa, vastapuolen on toimitettava oman verostatuksensa todistamiseksi vaadittava dokumentaatio jo riittävän hyvissä ajoin ennen kyseisen velkainstrumentin toimittamista vakuuskäyttöön.

Operatiivisten prosessien sujuvuuden takaamiseksi vastapuolen on mahdollista käyttää vain sellaisia vakuuksia, joiden tosiasiallinen edunsaaja se itse on tai joiden tapauksessa se toimii ns. qualified intermediary -tehtävässä (jälkimmäinen vaihtoehto koskee vain yhdysvaltalaisia liikkeeseenlaskuja). Suomen Pankki varaa itselleen oikeuden poiketa tästä periaatteesta vastapuolen erillisen hakemuksen perusteella.

Vastapuolia, jotka aikovat ottaa ETAn ulkopuolisissa G10-maissa sijaitsevien yhteisöjen liikkeeseen laskemia velkainstrumentteja vakuuskäyttöön, kehoitetaan ottamaan hyvissä ajoin yhteyttä Suomen Pankkiin tarkempia ohjeita varten.

3.7 Vakuushallinnan aukiolo- ja määräajat

Suomen Pankin BoF-CMS-Cola -järjestelmä ja sen vastapuoliliittymä ovat käytettävissä klo 8-19 T2-järjestelmän aukiolopäivinä. Mikäli T2-järjestelmän aukioloa poikkeustilanteissa pidennetään, myös BoF-CMS-Cola -järjestelmä on vastaavasti auki.

Ulkomaisia vakuuksia voidaan lisätä ja vähentää kirjeenvaihtajakeskuspankkijärjestelmän aukioloaikojen mukaisesti (EKP:n suuntaviivat EKP/2014/60 liite VI).

Kotimaisia lainasaamisia koskevia tietoja voi toimittaa Suomen Pankille BoF-CMS-Cola -järjestelmän aukioloaikoina.

3.8 Vakuushallinnan tariffi

Kirjeenvaihtajakeskuspankkijärjestelmän kautta toimitettavista vakuuksista (jälkimarkkinakelpoiset ja ei-jälkimarkkinakelpoiset vakuudet) Suomen Pankki perii seuraavat EKP:n määrittelemät kulut:

- Säilytys- ja hallinnointimaksuna vakuuksien keskimääräisestä nimellisarvosta 0,0069 % / vuosi.
- Tapahtumamaksuna jokaiselta vakuuden lisäykseltä 30 euroa / vakuus.
- Kolmikantavakuushallintapalvelusta peritään 50 euron kuukausimaksu sekä tapahtumamaksuna 30 euroa vakuuksien yhteismäärän muutoksesta.

29.6.2023

Julkinen

Euroclear Finlandin Infinity-järjestelmässä Suomen Pankin osuusrekisterissä avatulle arvo-osuustilille toimitetuista vakuuksista peritään vastaavat kulut kuin kirjeenvaihtaja-keskuspankkijärjestelmän kautta toimitetuista vakuuksista.

Kotimaisten lainasaamisten käytöstä Suomen Pankki perii hallinnointimaksun, joka on suuruudeltaan 0,0020 % / vuosi vakuutena olevien lainasaamisten vakuusarvosta. Syndikoitujen lainojen osuuksien käytöstä Suomen Pankki perii hallinnointimaksun lisäksi käsittelymaksun, joka on suuruudeltaan 500 € / vakuudeksi esitetty syndikoidun lainan osuus.

Ensisijaisesti BoF-CMS-Cola-vakuushallintajärjestelmän vastapuoliliittymään kirjautumista varten Suomen Pankin vastapuolille toimitetaan käyttäjäkohtaisesti kertakäyttöinen salasana tekstiviestillä.

Tarvittaessa vastapuolelle voidaan toistaiseksi tarjota veloituksetta myös 8 kpl RSA SecurID kortteja (sekä testi- että tuotantoympäristöön). Tämän ylittävistä jokaisesta uudesta RSA SecurID -kortista veloitetaan 30 euroa kuukaudessa.

Suomen Pankki laskuttaa vakuushallinnan kulut jälkikäteen kuukausittain.

29.6.2023

Julkinen**LIITE 1. SUOMEN PANKIN YHTEYSTIEDOT****Rahapoliittiset operaatiot**

puh. +358 9 183 7004

varapuh. +358 50 387 0389/0390 (puhelinlinjojen häiriötilanteita varten)

sähköposti etender@bof.fi**Rahapoliittisten operaatioiden maksut**

puh. +358 9 183 2234

faksi +358 9 627 291

sähköposti settlements@bof.fi**TARGET-palvelut**

puh. +358 9 183 6736

faksi +358 9 183 2177

sähköposti targetservices@bof.fi**Vakuuskelpoisuus ja vakuuksien riskienhallinta**sähköposti eligibleassets@bof.fisähköposti ACC@bof.fi (lisälainasaamisiin liittyvät kysymykset)**Juridiset kysymykset:**sähköposti legal@bof.fi

29.6.2023

Julkinen**LIITE 2. SUOMEN PANKIN LISÄLAINASAAMISKEHIKOSSA SOVELLETTAVA MARKKINA-ARVON ALIARVOSTUS**

Taulukko 1. Vakuuskelpoisiin lisälainasaamisiin, joiden luottokelpoisuus vastaa luottoluokkaa 4, sovellettava markkina-arvon aliarvostus

Luottoluokka	Jäljellä oleva maturiteetti (vuotta)*	Kiinteä korko	Vaihtuva korko
Luokka 4	[0,1)	46 %	46 %
	[1,3)	57 %	57 %
	[3,5)	59 %	59 %
	[5,7)	61 %	61 %
	[7,10)	63 %	63 %
	[10, 15)	64 %	64 %
	[15, 30)	65 %	65 %
	[30, ∞)	65 %	65 %

*[0,1) = jäljellä oleva maturiteetti alle yhden vuoden, [1,3) = jäljellä oleva maturiteetti yksi vuosi tai enemmän ja alle kolme vuotta jne.